

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 232/06-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júla 2006 predbežne prerokoval sťažnosť B. A., M., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 49/2004 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Co 320/04 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. A. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. februára 2006 doručená sťažnosť B. A., M. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Rožňava (ďalej len „okresný súd“)

v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 49/2004 a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Co 320/04 žalobkyne B. A. proti žalovanej N. M. o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 500 000 Sk.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že 10. februára 2004 podala Okresnému súdu Michalovce žalobu o ochranu osobnosti. Krajský súd prikázal vec na rozhodnutie okresnému súdu. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla prehľad vykonaných úkonov. Podľa názoru sťažovateľky konanie okresného súdu nie je rýchle a účinné. Predmetné konanie trvá už viac ako dva roky a vec nebola dosiaľ právoplatne skončená. Podľa sťažovateľky doba od podania návrhu na začatie súdneho konania je neprimerane dlhá.

Porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí sťažovateľka v tom, že od podania návrhu na začatie konania 10. februára 2004 nebolo doteraz konanie o ochranu osobnosti právoplatne skončené.

Sťažovateľka si uplatňuje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 100 000 Sk. Svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia zdôvodnila tým, že od podania návrhu na začatie konania nie je doteraz vo veci právoplatne rozhodnuté, čo u nej vyvoláva stav právnej neistoty.

Na základe podanej sťažnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Okresný súd Rožňava v konaní 5 C 49/2004 v spojení s odvolacím konaním Krajského súdu v Košiciach porušil základné právo B. A., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a jej právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Prikazuje sa, aby Okresný súd Rožňava vo veci konal v zmysle intencií odvolacieho Krajského súdu v Košiciach.

3. B. A. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 100 000,- Sk, ktoré je Okresný súd Rožňava povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu SR.“

K sťažnosti sa vyjadril predseda okresného súdu podaním z 23. marca 2006, v ktorom uviedol podrobný prehľad úkonov v danej veci a poukázal na to, že z prehľadu úkonov vykonaných vo veci vyplýva že okresný súd neporušil označené práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a z toho dôvodu navrhuje sťažnosť odmietnuť, resp. ak bude prijatá na ďalšie konanie, navrhuje, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že označené práva sťažovateľky porušené neboli.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy všeobecné súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti vychádzal ústavný súd z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Sťažovateľka namietala v konaní okresného súdu a krajského súdu zbytočné priet'ahy v konaní podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby v zásade neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím sa vytvára právna istota. Preto pre splnenie ústavného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval (II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníkov a postup súdu (II. ÚS 79/97, I. ÚS 70/98).

Konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 5 C 49/2004 a na krajskom súde pod sp. zn. 13 Co 320/04, v rámci ktorého sťažovateľka namieta zbytočné priet'ahy, možno hodnotiť ako konanie, ktoré je zložité z dôvodu potreby vykonania znaleckého dokazovania.

V rámci hodnotenia druhého kritéria „správanie sa účastníkov konania“ ústavný súd zistil, že sťažovateľka svojím správaním prispela k celkovej dĺžke súdneho konania, nedostavila sa na pojednávanie 30. augusta 2004, konanie sa predĺžilo o vznesené námietky zaujatosti zákonného sudcu (2-krát), za účelom oslobodenia od platenia súdnych poplatkov právny zástupca zaslal okresnému súdu potvrdenie o svojich osobných, zárobkových a majetkových pomeroch, namiesto toho mal zaslať potvrdenie o osobných, zárobkových a majetkových pomeroch žalobkyne, žaloba, ktorú vypracoval právny zástupca vykazovala nedostatky, na ich odstránenie musel okresný súd právneho zástupcu žalobkyne raz vyzývať a raz urgovať.

Zo spisov okresného súdu sp. zn. 5 C 49/2004 a krajského súdu sp. zn. 13 Co 320/04 ústavný súd zistil, že boli vykonané tieto úkony:

Dňa 10. februára 2004 bola Okresnému súdu Michalovce podaná žaloba, ktorej bola pridelená sp. zn. 8 C 33/04.

Dňa 12. februára 2004 vyslovila svoju zaujatosť sudkyňa Mgr. M. Ch. z dôvodu, že ošetrojúcim lekárom nebohého manžela žalobkyne bol MUDr. H., manžel sudkyne JUDr. H.

Dňa 16. februára 2004 bola vec predložená na vyjadrenie sudcom Okresného súdu Michalovce.

Dňa 9. marca 2004 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti.

Dňa 15. marca 2004 krajský súd rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Michalovce sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 8 C 33/04. Vec bola prikázaná na ďalšie konanie okresnému súdu.

Dňa 7. apríla 2004 bol spis vrátený Okresnému súdu Michalovce.

Dňa 10. mája 2004 bol spis doručený okresnému súdu na ďalšie konanie.

Dňa 13. mája 2004 okresný súd vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe. Právnomu zástupcovi žalobkyne bolo zaslané tlačivo na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Dňa 17. mája 2004 okresný súd vyžiadal spis Okresného súdu Michalovce sp. zn. 10 C 817/95 a dedičský spis po nebohom F. A.

Dňa 18. mája 2004 okresný súd vyžiadal od Okresnej prokuratúry Michalovce spis sp. zn. Pn 114/94.

Dňa 24. mája 2004 došla okresnému súdu odpoveď Okresnej prokuratúry Michalovce, v ktorej sa uvádza, že spis sp. zn. Pn 114/94 bol postúpený Úradu justičnej a kriminálnej polície Michalovce.

Dňa 28. mája 2004 požiadal právny zástupca žalobkyne o opätovné doručenie uznesenia okresného súdu z 13. mája 2004.

Dňa 18. júna 2004 došlo okresnému súdu vyjadrenie žalovaného k žalobe.

Dňa 28. júna 2004 došlo okresnému súdu tlačivo – potvrdenie o osobných, zárobkových a majetkových pomeroch právneho zástupcu žalobkyne.

Dňa 29. júna 2004 okresný súd oznámil právnenému zástupcovi žalobkyne účastníkov konania vedeného pod sp. zn. 5 C 49/2004.

Dňa 29. júna 2004 okresný súd zaslal právnenému zástupcovi žalobkyne vyjadrenie žalovaného k žalobe.

Dňa 15. júla 2004 okresný súd požiadal Úrad justičnej a kriminálnej polície v Michalovciach o zaslanie spisu sp. zn. Pn 114/94.

Dňa 15. júla 2004 okresný súd vyzval žalobkyňu na zaslanie potvrdenia o osobných, zárobkových a majetkových pomeroch.

Dňa 27. júla 2004 došlo okresnému súdu podanie právneho zástupcu žalobkyne, v ktorom sa uvádza, že právny zástupca žalobkyne omylom zaslal okresnému súdu svoje potvrdenie o osobných, zárobkových a majetkových pomeroch, namiesto potvrdenia o osobných, zárobkových a majetkových pomeroch žalobkyne.

Dňa 27. júla 2004 bolo okresnému súdu doručené stanovisko právneho zástupcu žalobkyne k vyjadreniu žalovaného. Taktiež bolo doručené tlačivo – potvrdenie o osobných, zárobkových a majetkových pomeroch žalobkyne.

Dňa 11. augusta 2004 okresný súd rozhodol o oslobodení žalobkyne od platenia súdneho poplatku.

Dňa 11. augusta 2004 bol vytýčený termín pojednávania na 30. august 2004.

Dňa 26. augusta 2004 právny zástupca žalobkyne ospravedlnil svoju neúčast' a neúčast' svojej klientky na pojednávaní stanovenom na 30. august 2004.

Dňa 30. augusta 2004 sa na okresnom súde uskutočnilo pojednávanie (žalobkyňa a jej právny zástupca neprítomní).

Dňa 13. septembra 2004 sa uskutočnilo na okresnom súde pojednávanie. Na pojednávaní bol vynesovaný rozsudok, ktorým okresný súd žalobu zamietol.

Dňa 26. októbra 2004 došlo okresnému súde odvolanie právneho zástupcu žalobkyne.

Dňa 28. októbra 2004 okresný súd vyzval žalovaného na vyjadrenie k odvolaniu.

Dňa 2. novembra 2004 bol spis predložený krajskému súde na rozhodnutie o odvolaní.

Dňa 12. novembra 2004 došlo krajskému súde vyjadrenie žalovaného k odvolaniu.

Dňa 3. januára 2005 bol vytýčený termín pojednávania na 25. január 2005.

Dňa 25. januára 2005 sa uskutočnilo pojednávanie. Rozsudok súdu prvého stupňa bol zrušený a vec bola vrátená okresnému súde na ďalšie konanie.

Dňa 4. marca 2005 bol spis vrátený okresnému súde.

Dňa 11. marca 2005 okresný súd vyzval právneho zástupcu žalobkyne na úpravu žalobného petitu.

Dňa 30. marca 2005 okresný súd opakovane vyzval právneho zástupcu žalobkyne na úpravu žalobného petitu.

Dňa 11. apríla 2005 bolo okresnému súde doručené upresnenie žaloby.

Dňa 6. mája 2005 okresný súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom doc. MUDr. M. S., CSc.

Dňa 25. mája 2005 právny zástupca žalobkyne namietal zaujatost' zákonnej sudkyne.

Dňa 10. júna 2005 sa k námietke zaujatosti vyjadrila zákonná sudkyňa.

Dňa 17. júna 2005 bol spis predložený krajskému súde na rozhodnutie o námietke zaujatosti.

Dňa 4. júla 2005 krajský súd rozhodol, že zákonná sudkyňa nie je vylúčená z pojednávania a rozhodovania veci.

Dňa 19. augusta 2005 sa spis vrátil okresnému súde.

Dňa 22. augusta 2005 bolo okresnému sudu doručené podanie žalobkyne – „*Urgencia riešenia veci žalobkyne*“.

Dňa 17. októbra 2005 bol spis zaslaný znalcom za účelom vypracovania znaleckého posudku.

Dňa 2. novembra 2005 došlo okresnému súdu podanie znalca, v ktorom sa uvádza, že znalec už znaleckú činnosť nevykonáva z dôvodu pracovného vyťaženia.

Dňa 15. novembra 2005 okresný súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom MUDr. M. I.

Dňa 22. novembra 2005 došlo okresnému súdu podanie znalca, ktorým žiadal o predĺženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku z dôvodu pracovnej vyťaženia alebo o ustanovenie iného znalca.

Dňa 24. novembra 2005 okresný súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom doc. MUDr. L. L., CSc.

Dňa 13. decembra 2005 došlo okresnému súdu podanie znalca, v ktorom sa uvádza, že pre zlý zdravotný stav nemôže vypracovať znalecký posudok.

Dňa 15. decembra 2005 okresný súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom doc. MUDr. M. T., CSc.

Dňa 30. decembra 2005 došlo okresnému súdu podanie znalca, v ktorom sa uvádza, že znalec nemôže vypracovať znalecký posudok z dôvodu zaujatosti.

Dňa 12. januára 2006 okresný súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom MUDr. A. Š.

Dňa 30. januára 2006 došlo okresnému súdu podanie znalca, v ktorom sa uvádza, že nie je kompetentný vypracovať znalecký posudok, nakoľko je znalcom v obore choroby z povolania – toxikológia.

Dňa 31. januára 2006 okresný súd nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou MUDr. J. T.

Dňa 10. februára 2006 sa v spise nachádza úradný záznam, v ktorom sa uvádza, že znalkyňa odmietla prevziať spis, ako to vyplýva z priloženej obálky.

Dňa 16. februára 2006 okresný súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom L. K.

Dňa 10. marca 2006 došlo okresnému súdu podanie znalca, v ktorom sa uvádza, že podľa § 9 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene

a doplnení niektorých zákonov znalec má mať uzatvorené poistenie pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú znaleckou činnosťou. Keďže znalec nemá uzatvorené takéto poistenie, musí odmietnuť vypracovanie znaleckého posudku.

Ústavný súd zo spisu okresného súdu sp. zn. 5 C 49/2004 a spisu krajského súdu sp. zn. 13 Co 320/04 zistil, že konaním okresného súdu a krajského súdu nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože ako vyplýva z uvedeného prehľadu úkonov, tieto boli vykonávané priebežne a smerovali k meritórnemu skončeniu veci. K celkovej dĺžke konania prispela aj samotná žalobkyňa, resp. jej právny zástupca, a konanie predĺžila aj skutočnosť, že viacerí znalci odmietli vykonať znalecké dokazovanie.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi obsiahnutými v sťažnosti, a to ustanovením obhajcu a priznaním primeraného finančného zadosťučinenia.

Na základe uvedeného ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2006